

MUZEUM POLAKÓW
RATUJĄCYCH ŻYDÓW
POD CZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ
IM. RODZINY ULMÓW
W MARKOWEJ

UNITED STATES
HOLOCAUST
MEMORIAL
MUSEUM

KOMUNIKAT

Markowa, Waszyngton, 26 stycznia 2022

Otwarcie wystawy „Byli sąsiadami: ludzkie wybory i zachowania w obliczu Zagłady” w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Wystawa została przygotowana przez United States Holocaust Memorial Museum

Gdy jak co roku świat jednoczy się, by upamiętnić sześć milionów żydowskich ofiar Zagłady i miliony innych ofiar niemieckiego nazizmu, w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów otwarta zostanie wystawa „*Byli sąsiadami: ludzkie wybory i zachowania w obliczu Zagłady*”. Otwarcie wystawy jest częścią Podkarpackich Dni Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

Wystawa poddaje analizie niektóre z kluczowych pytań dotyczących Holokaustu: Dlaczego był on możliwy? Co sprawiło, że oprócz bezspornej i fundamentalnej roli Adolfa Hitlera i innych przywódców partii nazistowskiej, tak wielu zwykłych ludzi w całej Europie popierało zbrodnie nazistów lub milczało? Dlaczego tak niewielu pomagało tym najbardziej zagrożonym? A co kierowało tymi, którzy nie wykorzystywali okazji i nie ulegali pokusie zdrady bliźnich, pokazując, że nawet w nadzwyczajnie trudnych czasach istnieje alternatywa.

– Cieszymy się, że wystawa „Byli sąsiadami” zostanie po raz pierwszy zaprezentowana w Polsce właśnie w Markowej. Wystawa koresponduje z naszą stałą ekspozycją, dodając szerszy, europejski kontekst do tego, o czym traktuje przekaz historyczny naszego Muzeum. Przesłanie tej wystawy skłania do optymizmu, ponieważ wskazuje na to, że nawet w warunkach totalitarnego zniewolenia i zagrożenia życia znaleźli się ludzie gotowi nieść pomoc swoim bliźnim – powiedział Waldemar Rataj, dyrektor Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

– Badanie historii pomaga nam zrozumieć, w jaki sposób ludzie w innym czasie i w innych okolicznościach dokonywali ważnych wyborów oraz jakie były ich konsekwencje –

MUZEUM POLAKÓW
RATUJĄCYCH ŻYDÓW
PODZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ
IM. RODZINY ULMÓW
W MARKOWEJ

UNITED STATES
HOLOCAUST
MEMORIAL
MUSEUM

powiedziała **Sara J. Bloomfield**, dyrektor **United States Holocaust Memorial Museum**. – *Wystawa „Byli sąsiadami” zmusza zwiedzających do refleksji nad ludzkimi wyborami, które sprawiły, że Holocaust był możliwy. To wyraźne przypomnienie o sile jednostek, które mogą coś zmienić - na lepsze lub na gorsze. Jesteśmy bardzo wdzięczni naszym partnerom z Muzeum im. Rodziny Ulmów za udostępnienie tej ważnej wystawy i mamy nadzieję, że zainspiruje ona odwiedzających do krytycznego myślenia o ich osobistych wyborach i odpowiedzialności za kształtowanie lepszej przyszłości –* dodała.

Wystawę *„Byli sąsiadami”* można będzie zwiedzać w Muzeum Polaków ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej od 27 stycznia – Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holocaustu ustanowionego przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Także tego dnia obchodzona będzie 77. rocznica wyzwolenia obozu Auschwitz-Birkenau. Wystawę będzie można oglądać do końca września. Po Markowej wystawa będzie gościć także w innych polskich miastach.

O Muzeum Polaków ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów

Podstawowym celem otwartego w 2016 roku Muzeum Polaków Ratujących Żydów jest pokazanie bohaterskich postaw Polaków, którzy w czasie okupacji niemieckiej pomagali Żydom, ryzykując życie swoje i swoich rodzin. Jest to pierwsza w Polsce placówka muzealna zajmująca się tematyką ratowania ludności żydowskiej na okupowanych ziemiach polskich podczas Zagłady. Wystawa głównie pokazuje poznane i udokumentowane przypadki udzielania pomocy Żydom na terenie obecnego województwa podkarpackiego. Kładąc nacisk na współczującą i ofiarną postawę Polaków wobec cierpienia Żydów podczas II wojny światowej, dostrzega także niechlubne aspekty stosunków polsko-żydowskich podczas okupacji niemieckiej. Muzeum Polaków Ratujących Żydów jest ważnym głosem w dyskusji na temat postawy Polaków wobec Zagłady.

O United States Holocaust Memorial Museum

United States Holocaust Memorial Museum, powołane na mocy statutu federalnego, jest amerykańskim narodowym pomnikiem ofiar Holocaustu. Celem Muzeum jest zapewnienie pamięci, zrozumienia i znaczenia Holocaustu. Muzeum inspirowa przywódców i zwykłych ludzi na całym świecie do przeciwstawiania się nienawiści, zapobiegania ludobójstwu i wspierania ludzkiej godności.

Wystawa została zrealizowana częściowo dzięki wsparciu The David Berg Foundation, The Oliver Stanton Foundation, The William & Sheila Konar Foundation, The Blanche and Irving Laurie Foundation, Benjamin and Seema Pulier Charitable Foundation, Sy and Laurie Sternberg oraz The Lester Robbins and Sheila Johnson Robbins Traveling and Special Exhibitions Fund założonego w 1990 roku.